

## Voorstellen cluster 1 m.b.t. afhandeling Wob-bezwaren en beroepen niet-tijdig

### 1. Inleiding

Recent zijn drie uitspraken van de rechtbanken Midden-Nederland en Amsterdam van 28 juni 2021, 1 juli 2021 en 6 juli 2021 ontvangen die betrekking hebben op het niet-tijdig beslissen op 8 Wob-verzoeken over het coronavirus. Omdat de uitspraken niet alleen gevolgen hebben voor de behandeling van Wob-verzoeken maar ook de bezwaren en beroepen raken, doet cluster 1 in deze notitie een aantal voorstellen.

#### 2.1 Hoe nu verder met bezwaarafhandeling en verweer bij beroepen niet-tijdig beslissen

Op dit moment worden Wob-verzoeken die betrekking hebben op het coronavirus aan de hand van een aangepaste werkwijze behandeld:

- Er wordt geen gesprek vooraf met verzoeker gevoerd om het verzoek te specificeren/in te perken.
- Er worden per maand/per onderwerp documenten openbaar gemaakt.
- De verzoeker krijgt een afschrift van dit actieve openbaaringsbesluit, zonder nadere specificatie welke documenten betrekking hebben op zijn verzoek.

Deze besluiten zijn thans niet op individuele Wob-verzoeken toegespitst. De rechtbank Midden-Nederland heeft in haar uitspraken van 28 juni 2021 geoordeeld dat de genomen deelbesluiten als actieve openbaaringsbesluiten zoals bedoeld in artikel 8 van de Wob gekwalificeerd moeten worden. Gevolg van deze kwalificatie is dat er dan niet op de Wob-verzoeken is besloten en dit alsnog moet gebeuren. De rechtbank heeft hiervoor een (te) korte termijn gesteld. Gelet op de uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland is het zaak om te bezien hoe nu omgegaan moet worden met enerzijds de nog te nemen primaire besluiten en anderzijds met de bezwaren en beroepen niet-tijdig die afgehandeld moeten worden door cluster 1.

Hierbij moet aandacht besteed worden aan de volgende punten:

- A. In hoeverre gaan we over tot personalisatie van de deelbesluiten:
  - Richten aan een persoon en koppelen aan een zaaknummer?
  - Aangeven welke documenten specifiek betrekking hebben op een verzoek?
- B. Gaat er wel of niet een gesprek met verzoeker plaatsvinden over specificatie/inperken verzoek?
- C. Wat te doen met bezwaren niet-tijdig? In ieder geval gegrond verklaren + indien van toepassing proceskostenvergoeding toekennen. Maar hierin zal ook, net als de rechter bij beroepen niet-tijdig doet, een termijn aangegeven moeten worden waarbinnen we dan wel gaan besluiten. Welke termijn/systeem gaan we hierbij hanteren?
- D. Wat te doen met lopende beroepen niet-tijdig? Wij moeten op korte termijn een aantal verweren aanleveren. Welke strategie gaan we hierin voeren? Klopt het dat LA niet alleen beroep, maar ook vovo gaat instellen? Wat gaat LA daar aanvoeren?
- E. Wat te doen met lopende inhoudelijke bezwaren? (bijv. Ik heb niet gekregen waar ik om gevraagd heb, waar blijft de rest, ik ben het niet eens met afhandeling in deelbesluiten etc.)
- F. Wat te doen met "laag hangend fruit" in bezwaar?

Hieronder is uiteengezet hoe de werkwijze voor de afhandeling van zowel de primaire verzoeken als de inhoudelijke bezwaren/beroepen niet-tijdig wellicht aangepast zou kunnen worden.

#### Mogelijke aanpassing werkwijze corona Wob-verzoeken

1. In de huidige werkwijze worden op dit moment met 8 categorieën<sup>1</sup> gewerkt. Conform die werkwijze worden de Wob-verzoeken, voor zover mogelijk, in deze categorieën ingedeeld. Indien een verzoek niet in een categorie ingedeeld kan worden dan wordt een verzoek op de reguliere wijze behandeld.
2. Voorstel is om de informatie die op een bepaalde categorie ziet in een aparte map (al dan niet ingedeeld per maand) wordt gezet zodat deze door de betreffende Wob-jurist beoordeeld kan worden.
3. Een Wob-jurist beoordeelt (het in een bepaalde categorie meest omvangrijke?) individuele Wob-verzoek inhoudelijk. Bekeken wordt of het om een omvangrijk verzoek gaat en hoeveel documenten onder de reikwijdte van het verzoek vallen.

<sup>1</sup> Overleggen VWS, overleg overig, medische hulpmiddelen, scenario's en maatregelen, vaccinaties en medicaties, digitale middelen, besmettelijkheid kinderen en testen en restcategorie RIVM.

<sup>2</sup> Het hoofddoel van de responsieve benadering is dat de burger het contact met de overheid als klantvriendelijk(er) ervaart,

4. Na de individuele beoordeling van het verzoek neemt een Wob-jurist, conform de responsieve benadering<sup>2</sup>, contact op met de verzoeker. De Wob-jurist legt aan de verzoeker uit hoe het Wob-verzoek behandeld wordt en beantwoordt eventuele vragen. Indien het om een omvangrijk verzoek gaat komt de prioritering of de inperking van het Wob-verzoek aan de orde. De Wob-jurist maakt een telefoonnotitie en archiveert deze in het dossier. Op die manier is ook voor anderen duidelijk wat er tijdens het telefoongesprek aan de orde is gekomen.
5. De documenten die onder de reikwijdte van het verzoek vallen worden in de tussentijd beoordeeld (en eventueel geanonimiseerd) en de belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven.
6. Na ontvangst van de zienswijzen wordt het actief openbaarmakingsbesluit voorbereid.
7. In de tussentijd worden de andere individuele Wob-besluiten op de verzoeken ook voorbereid. Per Wob-verzoek, in de categorie van het actief openbaarmakingsbesluit, wordt contact opgenomen met verzoeker, en bespreekt zo nodig prioritering of inperking van het Wob-verzoek. Vervolgens wordt bekeken of de te openbaren informatie onder de reikwijdte van het verzoek valt. Indien dit het geval is, wordt per Wob-verzoek een individueel Wob-besluit opgesteld. Daarbij wordt verwezen naar het te nemen openbaarmakingsbesluit. Indien de openbaar gemaakte informatie niet op het Wob-verzoek ziet dan wordt er uiteraard geen separaat (deel)besluit opgesteld.
8. Na ondertekening door **5.1.2e** wordt het actief openbaarmakingsbesluit over een categorie over een bepaalde maand, al dan niet met toepassing van uitgestelde verstrekking, op Rijksoverheid gepubliceerd.
9. Na de bekendmaking van het actief openbaarmakingsbesluit ontvangen de individuele verzoekers een separaat (deel)besluit met overwegingen dat specifiek aan hen gericht is. In het (deel)besluit wordt in lijn met het actief openbaarmakingsbesluit overwogen waarom bepaalde informatie bijvoorbeeld geweigerd wordt. Een inventarislijst met de openbaar gemaakte documenten die op het verzoek zien, wordt ook bijgevoegd. In het (deel)besluit wordt aangegeven, voor zover van toepassing, of al dan niet deels of volledig op het verzoek beslist is. Tegen het (deel)besluit kan bezwaar worden aangetekend.
10. De separate (deel)besluiten die op de individuele Wob-verzoeken toegespitst zijn, kunnen door de nog aan te trekken **5.1.2e** Wob corona ondertekend worden. Hiervoor zou indien nodig de mandaatregeling aangepast kunnen worden. In deze besluiten wordt in lijn met het actief openbaarmakingsbesluit besloten. Dit zou ervoor kunnen pleiten om de individuele (deel)besluiten een stap lager in de lijn te laten ondertekenen.
11. De informatie wordt na de uitgestelde verstrekking, conform de termijn in het actief openbaarmakingsbesluit, openbaar gemaakt. De verzoekers ontvangen de documenten die onder de reikwijdte van hun verzoek vallen. Documenten die niet onder de reikwijdte van de verzoeken vallen worden niet aan verzoekers toegezonden, deze kunnen zij op Rijksoverheid inzien.
12. In het laatste deelbesluit wordt een passage opgenomen waaruit blijkt dat volledig op het verzoek is beslist. Indien dit niet mogelijk is wordt dit na het laatste deelbesluit in een afsluitbrief meegedeeld.
13. Voor de reeds genomen actieve openbaarmakingsbesluiten geldt dat de stappen 2 tot en met 11 ook nog doorlopen moeten worden. Op de Wob-verzoeken die in deze categorieën zijn ingedeeld is immers nog niet beslist.

## 2.2 Welke aanpassingen vergt deze wijziging in de besluitvorming?

- A. De Wob-verzoeken worden inhoudelijk beoordeeld. Bekeken wordt of het om een omvangrijk of een relatief verzoek eenvoudig verzoek gaat en om hoeveel documenten het gaat.
- B. De Wob-jurist neemt, net als bij de reguliere werkwijze, na de bestudering van het Wob-verzoek telefonisch contact met de verzoeker op voor eventuele inperking/precisering van het verzoek. Het huidige werkproces moet hierop aangepast worden, omdat er nu, i.v.m. gewenste snelheid niet voor gekozen is voor dit contact.
- C. Er worden naast een actief openbaarmakingsbesluit ook separate (deel)besluiten genomen. Elke verzoeker ontvangt dus een besluit met overwegingen dat op zijn verzoek ziet (inclusief inventarislijst). Het actief openbaarmakingsbesluit wordt op Rijksoverheid gepubliceerd.
- D. De verzoekers ontvangen alleen de openbaar gemaakte informatie die op hun verzoek betrekking heeft. Zij ontvangen dus niet meer alle informatie die onder de reikwijdte van het actief openbaarmakingsbesluit valt. Maar alleen de informatie die op het eigen verzoek ziet.

---

goed begrijpt en tevreden is over de behandeling van een dossier, ongeacht de uitkomst. In het kader hiervan cluster 1 heeft een handleiding 'telefonisch contact bezwaarde' en een stappenplan voor het voorbereiden van dergelijke gesprekken opgesteld.

- E. De actieve openbaarmakingsbesluiten worden door de <sup>5.1.2e</sup> ondertekend en de individuele (deel)besluiten door <sup>5.1.2e</sup> Onderzocht wordt of de mandaatregeling VWS hiervoor gewijzigd moet worden.
- F. Voor de al reeds genomen actieve openbaarmakingsbesluiten geldt dat de stappen A tot en met E ook nog doorlopen moeten worden.
- G. Er wordt op Rijksoverheid een subpagina aangemaakt. Burgers kunnen daar alle informatie over corona Wob-besluiten terugvinden. Op deze website wordt ook aangegeven welke informatie over welke categorieën al openbaar is.

### **3. Voordelen voorgestelde aanpassingen**

Met de hiervoor genoemde aanpassingen worden de (deel)besluiten zodanig geïndividualiseerd dat er van actieve openbaarmakingsbesluiten zoals bedoeld in artikel 8 van de Wob geen sprake is. Met de te nemen besluiten wordt (deels) beslist op de verzoeken. De verzoekers ontvangen besluiten die op hun verzoeken toegespitst is.

Daarnaast gaat het Wob-cluster met de verzoekers in gesprek. Dit zou ertoe kunnen leiden dat bepaalde verzoeken ingekaderd worden. Dit zou op den duur mogelijk de beoordeling en openbaarmaking van duizenden documenten kunnen schelen. Deze capaciteit kan dan elders ingezet worden zodat er eerder op verzoeken beslist kan worden. Ook leidt het telefonisch contact ertoe dat een verzoeker een contactpersoon heeft en deze desgewenst kan contacteren. Op deze manier kunnen wellicht nog meer procedures (beroepen niet tijdig en bezwaren) voorkomen worden.